

ефективності, тим самим результати аналізу будуть початковими даними для інноваційного аналізу.

Запропонована модель визначення інтегрального ризику проекту дає змогу на підставі експертних оцінок знаходити значення ризик-факторів для вкладення засобів у проект і порівнювати ці значення для різних варіантів проекту.

Як висновок, можна зазначити, що оцінка ризику та його вплив на ефективність інноваційних проектів дає змогу врахувати максимальне значення чинників зовнішнього та внутрішнього середовища для прийняття управлінських рішень.

Відзначено та структуровано специфічні види інноваційних ризиків, а також методи оцінки впливу факторів ризику та невизначеності на ефективність інноваційного проекту, які можуть використовуватися будівельними організаціями при запровадженні системи ризик-менеджменту щоб уникнути кризи в умовах невизначеного ринкового середовища.

Список використаних джерел

1. Микитюк П. П. Інвестиційно-інноваційний менеджмент : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / П. П. Микитюк. – Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2015. – 452 с.

Микола МИХАЙЛІВ

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль

(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Попович Т.М.)

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Посилення децентралізаційних процесів потребує кардинальних змін у використанні ресурсного потенціалу території, і, передусім, сільської. Необхідною передумовою їх сталого розвитку, досягнення збалансованості інтересів суспільства за соціальним, економічним та екологічним критеріями, а також фундаментом забезпечення національних пріоритетів у розвитку аграрного сектору, є раціональність та максимальна ефективність використання задіяних у процесі сільськогосподарського виробництва ресурсів. В цьому контексті актуалізуються питання впровадження ресурсозберігаючих інноваційних високопродуктивних технологій сільськогосподарського виробництва, раціонального використання земельного фонду, реалізації трудового потенціалу, підвищення рівня інноваційності застосовуваних техніки та технологій в аграрному секторі економіки.

Загалом, ресурсний потенціал сільських територій за своєю суттю є

джерелом і засобом їхнього відтворення, а також відіграє важливу роль у визначенні динаміки економічного і соціального розвитку. Оцінку ресурсного потенціалу можна здійснити шляхом комплексного аналізу сукупності наявних на території ресурсів, що є внутрішніми складовими потенціалу. В наукових джерелах [2;3;4] існують різні підходи до класифікації ресурсного потенціалу сільських територій. Зокрема, за видовою характеристикою такі ресурси поділяються на: природно-сировинні, людські, фінансові, інфраструктурні та майнові. За походженням ресурси упорядковуються за наступними елементами: поселенський, демографічний, природний, трудовий, економічний (виробничий) та соціальний.

В процесі використання ресурсів території важливо визначити їх достатність для реалізації пріоритетних проектів розвитку території, оцінити просторове розміщення (локалізацію ресурсу), конкурентоспроможність ресурсу (його здатність відповідати встановленим вимогам та критеріям) та належність до того чи іншого власника (правомочності власника щодо прийняття рішення про використання ресурсу)[1].

Основними обмежувачими факторами використання ресурсів території на сьогодні є: нераціональна, скоріше деформована, структура ведення економічної діяльності; відсутність об'єктивної інформації про наявність, величину, місцезнаходження, умови використання, оцінку вартості, принципи оподаткування; обмеженість прав власності на ресурси; відсутність чіткої правової регламентації використання природних, насамперед, земельних ресурсів, які для сільської території, є основним засобом реалізації підприємницької діяльності.

Щодо проблематики управління раціональним використанням ресурсів сільської території, то вона обумовлена різним їх характером участі у виробничому процесі, умовами використання, формою власності, критеріями використання тощо. Зокрема, у сфері природних ресурсів, в т.ч. землі, для органу місцевого самоврядування найбільш вагомими є питання: користування надрами як ресурсом розвитку території, тобто проблема їх оцінки; організації ефективного їх використання, збереження та відновлення; комплексного використання сировини; впровадження режиму економії та безвідходних технологій. В цьому контексті, найбільш важливими практичними аспектами удосконалення управління такими ресурсами вважаємо:

- формування комплексного кадастру природних ресурсів;
- проведення робіт з екологічної паспортизації та сертифікації з упровадженням комплексної системи моніторингу;
- організацію системи аудиту природокористування;
- планування податкового потенціалу та оптимізацію ресурсних платежів у дохідній частині бюджету;
- впровадження ліцензування окремих видів діяльності з використанням

природних ресурсів території.

Як свідчать дані досліджень у сфері використання ресурсів сільських територій, для них характерною ознакою є звуження базису для розбудови ефективного розвитку внаслідок тривалої економічної кризи та управлінських прорахунків в умовах трансформації господарських відносин. За сприятливих умов вони можуть бути реалізовані шляхом подолання неузгоджень та неточностей у сфері прийняття та реалізації управлінських рішень, спрямованих на підтримку як ресурсного забезпечення аграрного сектору та пов'язаного з ним переробного виробництва, так і розвитку виробництва екологічної сільськогосподарської продукції, зеленого туризму, природоохоронної та рекреаційної діяльності тощо.

Аналітичні дослідження проблем управління ресурсним потенціалом сільської території [3] дозволяють нам виокремити низку пріоритетних напрямів та механізмів підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу аграрного сектору.

1. Підвищення ефективності сільськогосподарського землекористування, раціональне використання земель сільськогосподарського призначення, впровадження у практику нових технологій обробітку ґрунту та інших агротехнічних заходів, спрямованих на збереження та підвищення родючості ґрунтів, боротьбу з ерозійними процесами, виведення з інтенсивного обробітку малопродуктивних і деградованих земель.

2. Підвищення ефективності використання трудового потенціалу на селі, сприяння розширенню сільської сфери зайнятості, полегшенню доступу селян до засобів існування, зростанню їхніх доходів, формуванню фінансових ресурсів, необхідних для відновлення соціальної сфери села. Важливо сприяти переорієнтації сільської економіки на несільськогосподарську зайнятість і надання побутових послуг населенню, відродженню народних промислів, кустарних виробництв, поширенню сільського «зеленого» туризму.

3. Розбудова соціальної інфраструктури села, що створить умови для розширення сфери застосування праці у сільській місцевості, підвищення рівня доходів селян і якості проживання на селі.

4. Стимулювання оновлення технічного парку, технологічної модернізації аграрного сектору на основі впровадження інноваційних розробок, що дасть змогу збільшити виробництво високоякісної сільськогосподарської продукції, підвищити її конкурентоспроможність на внутрішньому і зовнішньому ринках.

5. Сприяння розвитку органічного виробництва сільськогосподарської продукції як основи для вирощування екологічно чистої продукції за світовими стандартами.

Подальший розвиток сільських територій, реформування аграрного сектора економіки на ринкових засадах відкриває можливості

ефективнішого використання ресурсного потенціалу його розвитку, вимагає забезпечення повноцінного відтворення складових цього потенціалу, а також досягнення соціальної, політичної та економічної стабілізації у регіоні

Список використаних джерел

1. Берданова О. Ресурсне забезпечення регіонального та місцевого розвитку / Ольга Берданова / [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://regionet.org.ua/files/05.RLD_Resource_Berdanova_Materials_UA.pdf
2. Іртищев І.О. Децентралізація системи управління в забезпеченні сталого розвитку сільських територій / І.О. Іртищева, Ю.М. Хвесик, М.І. Стегней // Економіка АПК. –2015. – №4. – С. 64-71
3. Ресурсний потенціал аграрної сфери: проблеми та завдання ефективного використання : аналіт. доп. / О. В. Собкевич, В. М. Русан, А. Д. Юрченко, О. В. Ковальова [та ін.]. – К. : НІСД, 2013. – 76 с.
4. Соціально-економічні засади розвитку сільських територій (економіка, підприємництво і менеджмент): моногр. / М. Й. Малік, М. Ф. Кропивко, О. Г. Булавка та ін.; за ред. М. Й. Маліка. – К.: ННЦ ІАЕ, 2012. – 642 с.
5. Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів: вектори реального поступу : національна доповідь / за ред. акад. НАН України Е.М. Лібанової, акад. НААН України М.А. Хвесика. – К. : ДУ ІЕПСР НАН України, 2017. – 864 с
6. Терещенко С.І. Вплив природно-ресурсного потенціалу на рівень розвитку аграрного сектору регіону / С.І. Терещенко // Економіка АПК. – 2014. – №12. – С.50-58

Віталій МИХАЛОЧКО

Тернопільський національний економічний університет,
м. Тернопіль
(науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри
менеджменту та публічного управління Желюк)

ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В УСТАНОВАХ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ

Корупція та хабарництво в національній економіці зачіпає без виключення всі сфери відносин – економічну, соціальну, політичну, правоохоронну, освітню, публічну це багатоаспектне моральне та правове явище. Корупційні прояви, як хвороба пронизала собою суспільство, давати та отримувати неправомірну вигоду в нашій державі стало нормою поведінки. Відповідно до статистичних даних Україна посіла 130-те місце серед 180-ти країн у світовому Індексі сприйняття корупції (CPI) за 2017 рік. Про це йдеться у щорічному рейтингу, оприлюдненому міжнародною організацією Transparency International [1]. Однак не можна оминати увагою також незначного підвищення позиції України у рейтингу, за словами експертів організації (у порівнянні з минулими роками), вдалося досягнути